

נה:

עין משפט
נר מצוה

עך א מיי פייב מהל' מאכלות אסורות הלכ' ו סמג לאוין קמח טוש"ע ייד סי' קכה סעיף א וסעיף יא[:

עו ב מיי פייג שם הלכה יג סמג שם טוש"ע ייד סי' קכה סעיף ז:

עו ג מיי פ"ח מהל' עבודת כוכבים הלכ' ז ועי' בהשגות סמג לאוין מה טוש"ע ייד סי' קמה סעיף א:

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

מימר אמר. האז עובד כוכבים צדעמיה: **סלקא דעמיה דרבנן**. חשיבי כי (א) האז שמו שיכרא בתמיה אללא ודאי חמרא הוא ונסכיה לעבודת כוכבים ואע"ג דמוקמינן דמוריק אורוקי אפ"ה חיישינן דלמלא נגע ונסך ואנן הוא דלא רמינן אדעמין למיחזי דבישראל הוה מחזקינן ליה: **ומאן דשרי שפיר שרי מימר**

אמר. האז עובד כוכבים סלקא דעמיה רבנן כשרים כי הני חמרא הוו שמו ואמרי לדידי תא אשקיין בתמיה: **בחדשא**. יין חדש אין לו ריח: **והא קא נגע צנטלא**. ס"ד שהיה שואב היין מהחצית ככלי ששמו נטלא ופרדן והא נגע ציה בתמרע ע"י נטלא וניה נמי דלא ידע דחמרע הוא הוה ליה מנגע שלא צכוונה ואסיר: ומשני **דקא מוריק אורוקי** וה"ל **כחו שלא צכוונה**. שלא ידע שהוא יין וכחו שלא צכוונה לא גזור אפילו צשתיה: **שמסכו**. שמוגו שנתן צו מים לתקנו לשמיה שכן דרך יינס חזק כשהיו נותנין אותו צכוס נותנין צו מים לפי שהוא חזק. יין של ישראל שמסכו עובד כוכבים מהו: **אסור**. אע"ג דלא נגע גזרו רבנן בכחו לאסרו צשתיה משום הרחקת עצירה אצל צהנאה ודאי לא מיתסר דלא עדיף מנגיעה ע"י ד"א שלא צכוונה (לעיל דף טז.) כי ההוא דנגע צלוליציא בתמרע ושרייה רצ צהנאה: **חזא דאכלי פירי דלא מעשירי ואסר** להו. דקסבר צצרה היא צצר צמדבר צארץ המישור וכיון דמא"י (ו) חייצין פירותי' צמעשר: **אדמקטורך עלך**. צעוד צגדיקן עליך חזור אללס והתר להס ולא תשהה אפילו לנוח מטרורח הדרך: דמלשינהו

בצר לאו היינו בצרה של רבים אין נאסרינן רבי יוחנן למעמיה דא"ר

צכוונה ליאסר צשתיה ואפילו לשמואל: **שמשכו**. שמוגו עובד כוכבים לתקנו (ז) צשתיה אסור אף צהנאה ואע"ג דלא נגע משום הרחקת עצירה כדאמרינן לך לך אמרין נזירא כו' מיהו נמלא צפירוש אחרים של רש"י אסור צשתיה משום הרחקת עצירה אצל צהנאה ודאי לא מיתסר דלא עדיף מנגיעה ע"י ד"א שלא צכוונה כי ההוא דנגע צרישא דלוליציא (לעיל דף טז.) וגם ר"ת כ' דכל לך לך לא אסרינן צהנאה וה"נ דאמרינן צסמוך אא והכרו על יינס משום יין נסך אלמא קנס הוא דקנים להו משום לך לך אמרין ובסמוך חזא חמרא דמוגי עובדי כוכבים ושמו ישראל ואסר להו נפרש ואסור אף צהנאה מטעם קנס כדפריש' ואע"ג דלא מפרש ליה צהדיא מ"מ הכי הוא מידי דהוה אמנא דסגדי עובדי כוכבים ושמו ישראל דאסר להו צהנאה משום עבודת כוכבים: **בדבתיב קאמינא מסכה** ייניה. ואע"ג דכתיב נמי (שיר י) אל יחסר המוג ההיא מוגיה ציין ענמו אצל מסכה הוא תיקון מים ציין: **בתב** הרי"י א"י צומן הזה עובד כוכבים ששכך ציינו של ישראל מותר למכרו לעובדי כוכבים דלא צקיא צשכשון כדפרישית לעיל אצל צשתיה אסור ודוקא שלא נתכוין ליגע כדי להכעיס לישראל ולהפסידו אצל אי חזינן לדעמיה דעובד כוכבים שנוגע ציינו של ישראל כדי להכעיסו ולהפסידו ההוא שרי אפילו צשתיה דכה"ג לא גזרו רבנן והיכא דזרק ליה העובד כוכבים החפץ לצור כדי להכעיס ואפילו אזיל מיניה (ז) כגון שחפס צו מותר צשתיה וכן איתא בתשובת רב היי צר נחשון גאון ובפסקי ריב"א וכן מוכח הסוגיא קרוב הדבר צעניי דאפי' אס נגע העובד כוכבים צידו להכעיס מותר צשתיה וכ"כ בתשובה פעם אחת היה צורו של ישראל מלא יין וצא אנס אחד ומתן ידו לתוכו להכעיס והיה שם זקן אחד ירא שמים שסופו נהרג על קידוש השם צעו"ה ושמענו שלקח מן היין ככלי ושתה ממנו צפני האנס כדי שלא יהא רגיל לעשות כן לישראל אחר עכ"ל הרי"י: **אדמקטורך ע"ך** וי"ל הדר. פי' הקונט' צעוד צגדיקן עליך חזור אללס והתר להס ולא תשהה אפי' לנוח מטרורח הדרך ויפה כוון דאין לפרש שלא תפסיד צגדיך דהוראתך דצשציל שטעית תנטרך לשלם כדאמרינן צפ"ק דסנהדרין (דף יז.) דהא מוקמינן ליה תמס צנשא ונתן ציד ועוד דהא רשצ"ל מומחה לצ"ד הוה ופטור מלשלם: **בצצר** לאו היינו בצרה. והא דאמר רשצ"ל (י) צפ"ק דמכות (דף יג.) ג' טעיות עמיד שר של רומי לטעות כו' כסצור שגלה לצצר והוא גולה לצצרה היינו לצתר דשמעה מר' יוחנן דסצר איהו דצצר לאו היינו צצרה אז הודה כי גס צטעות זה יטעה שר של רומי צצר לאו היינו צצרה פי' אללא חוזה לארץ היא ואינה חייבת צמעשר ולכן הוקיקו ר' יוחנן להחיר להס ומשמע מהכא (ז) (דחול'ל) לא מיחייב צמעשר וכן משמע צפ"ק דחולין (דף יז.) ושם ד"ה והחיר) גבי ר"מ שאכל עלה של ירק צצית שאן והחיר ר' צית שאן כולה על ידו משום דהוה סצר צצית שאן מחול'ל היא וקשה דלוינו ככל שאר התלמוד משמע דחול'ל חייבת צמעשר דקאמר צצכורות צפ' עד כמה (דף טז.) ובצ"ק דצינה (דף טז.) תרומת חול'ל אוכל והולך ואח"כ מפריש וכן רצה מצטיל לה צרוב ואכיל לה צימי טומאתו וקאמר נמי תמס (ז) רב טובי הוה ליה גוצא דחמרע דתרומה ובצ' צנות כותים (מדה דף צג.) מעשה היה צפומצדיתא והטצילויה קודם לאמה ויש רוזים לומר דהני מילי צדגן תירוש ויזהר דצארץ גופה מיחייב מן התורה ולכן צחול'ל גזרו רבנן אצל צשמעמין ובצ"ק דחולין (דף יז.) מייירי צמעשר ירק דאפי' צארץ נמי לא מיחייב אללא מדרצנן ולכן צחול'ל לא גזור ולא נהירא דהא גבי צלף נמי דלא מיחייב צארץ אללא מדרצנן אמרינן צפ' כיצד מצרכין (צרכות דף לו.) דחייב אף צחול'ל דקאמר צצלף של ערלה צחול'ל זורק האציונות ואוכל הקפריסין ונימא הלכה כר"ע אי אשמעינן הלכה כר"ע הוה אמינא אפי' צארץ כו' ולאשמועינן כל המיקל צארץ הלכה כמותו צחול'ל אי אשמעינן הכי הוה אמינא ה"מ גבי מעשר דצארץ גופה דרבנן אצל גבי ערלה כו' ועוד אמרינן צפ"ק דצינה (דף יז.) מוללין מלילות ומפרדין צקטניות ציו"ט א"כ מצינו תרומה שוכאי צהרמטה אלמא צקטניות שהוא שער פירות מצינו תרומה צחול'ל ותירץ ר"ת דהכא ובצ"ק דחולין מיירי דממאי דמתנן צמס' דמאי (פ"א מ"ג) מצויצ ולהלן פטור מן דמאי דצדמאי הקילו ואס תאמר והא דתנן (דמאי פ"ב מ"א) אלו דברים מתעשרים דמאי בכל מקום הדבילה התמרים התרופים והאזרו והכמונן וא"כ לימא ליה ר"ש צן לקיש לרצי יוחנן צהני פירות אסרי להו וי"ל דרצי יוחנן היה יודע שלא אסר צאותן פירות דוקא מיהו

הקשה

מסורת הש"ס

(א) [וחלין קל[: (ב) [לעיל ח. שבת יג. פסחים מ: צ"מ צב. לקמן נט. יבמות מו.], (ג) א"ל והכיר, (ד) [צ"ל צפ"צ], (ה) (ר"מ מ"ו), (ו) [פיהה יב:],

תורה אור השלם

1. טבחה טבחה מסכה יינה אף ערבה שלחנה: משלי ט ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה סלקא וכו' כי הני שמו: (ב) ד"ה חזא וכו' דמא"י היא חייצין: (ג) תוב' ד"ה שמסכו וכו' לתקנו לשתייה: (ד) ד"ה כחז הרי"י וכו' אזיל מנייה ומייניה כגון: